

Hiába módosította a FIDESZ a különadó törvényt. A 2010-es év megadóztatása a NAV korábbi szakmai hibája miatt már nem lehetséges! (2011.05.10.)

Az Alkotmánybíróság megsemmisítette a 98 százalékos különadó törvény visszamenőleges hatályát előíró rendelkezését. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a 2010-es év vonatkozásában jogalkotásra van szükség ahhoz, hogy a törvény kiterjedjen 2010-es évre is. A jogalkotás megtörtént, de a döntésnek nem várt hatása is van: Újabb munkáltatói adatszolgáltatás nélkül nem lehet meghatározni a különadó alapját a 2009-2010 évek között „folyamatban lévő” ügyekben.

Példa: A magánszemély havi bére 500 ezer forint, a jogviszonya 2010. február 28-án megszűnt. 6 havi munka alóli felmentés illette meg, mely 2009. szeptember 1-én megkezdődött. Szeptemberi bérével együtt megkapja a 2009. évi 1 havi összegnek megfelelő szabadságmegváltást is. Mivel csak a jogviszony megszűnésének évében esedékes szabadságmegváltás nem képez különadó alapot, ezért ezen összeget is be kell számítani a különadó alapjába. Összesen 2,5 millió forint jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett bevételt szerzett a magánszemély 2009-ben. 2010. évben (az első két hónapra) még 1 millió forint munka alóli felmentésre jutó bért és még további 2 millió forint (4 havi) végkielégítést kapott.

A különadó törvény rendelkezése szerint a különadó alapja független attól, hogy kifizetett összeget egy vagy több adóévben kell jövedelemként figyelembe venni. Ha a bevétel megszerzése több részletben történik, azt kell feltételezni, hogy a magánszemély először a különadó-alapot nem képező személyi jövedelemadó-köteles jövedelmet szerzi meg. Ez azt jelenti, hogy a példában a 2009-es 2,5 millió forintot még nem képez különadó alapot, sőt a 2010-es jövedelemből is először még 1 millió forintot is szja köteles jövedelemként kell elszámolni (így jön össze a 3,5 millió forint). A különadó alap a 2010-es 1 millió forintot meghaladó 2 millió forint lesz. Így kellett kiszámítani az Alkotmánybírósági döntés előtt. De hogyan kell a különadó törvény módosítása után?

A volt munkáltató a NAV által rendszeresített KULONADO2 nyomtatványon a következő adatokat szolgáltatotta március 31-ig a példabeli magánszemélynek.

3. A különadó-fizetési kötelezettség alá eső kifizetéssel érintett időszak: 2010.

5.1. A különadó alapja 2 000 000 forint.

Ezekből az adatokból nem lehet meghatározni a tegnap megszavazott törvénymódosításnak megfelelő 2010. évi különadó alapot! Ennek oka, hogy a NAV által rendszeresített nyomtatvány nem felel meg a törvény szövegének, mert nem a különadó alapját képező jövedelmeket tartalmazza, hanem a különadó alapját. Ezt pedig újra meg kell határozni a 2009-2010 között „folyamatban lévő” ügyekre. A törvény szövegének a következő adatszolgáltatás felelt volna meg a példabeli esetre:

5. A magánszemélyt érintő különadó alapot **képező** jövedelmek:

5.1. Szabadságmegváltás 2009-re	500 000 forint
5.2. Munka alóli felmentésre jutó bér 2009-ben	2 000 000 forint
5.3. Munka alóli felmentésre jutó bér 2010-ben	1 000 000 forint
5.4. Végkielégítés 2010-ben	2 000 000 forint

Ha a különadó törvénynek megfelelő adatszolgáltatási nyomtatványt rendszeresítette volna a NAV, akkor az adatszolgáltatási nyomtatvány alapján könnyedén újra lehetne számítani a különadó alapot: kiesnének a 2009-es jövedelmek. A 2010-re eső különadó alapot képező jövedelmek (5.3. és 5.4.) összege 3 millió forint. Mivel ez nem éri el a 3,5 milliós korlátot, ezért a példabeli magánszemélynek nem kell 98 százalékos különadót fizetnie. De a példabeli magánszemélynek továbbra is csak az Alkotmánybírósági döntés előtt kiadott munkáltatói igazolás áll rendelkezésre, mely szerint a különadó alapja 2 millió forint 2010-ben. Részletesen levezettük, hogy a példabeli magánszemélynek a törvénymódosítás után már nem keletkezik különadó fizetési kötelezettsége. Tehát saját magát károsítja meg az, aki a volt munkáltatója korábbi adatszolgáltatása alapján beadja 1053K bevallását.

Nem új dolgot hoztam fel. Korábbi írásaimban folyamatosan jeleztem, hogy a NAV szakmai hibája miatt nem lehet bevallani a különadót. A NAV ahelyett, hogy a kijavította volna a hibáját, cáfolt. Most fordult a kocka, visszaüthet a NAV téves jogértelmezése. A NAV korábbi bakija lehetetlenné tette, hogy a 2010-es évre különadó fizetési kötelezettséget önadózással meg lehessen állapítani. Ehhez előbb a NAV –nak újabb munkáltatói adatszolgáltatási nyomtatványt kellene tervezni és a munkáltatót törvényileg újabb adatszolgáltatásra kötelezni. Erre természetesen már nincs idő. Mit lehet még tenni?

Az Alkotmánybíróság döntése miatt már csak átmeneti rendelkezés törvénybe iktatása lehetséges.

A 2010-es évre még be lehet iktatni a különadó törvénybe egy átmeneti rendelkezést, mely a 2010-2011 közötti „folyamatban lévő” ügyeket rendezné. Ennek a szövege például ez lehetne:

„A 2010-es évben a jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett bevételt figyelembe kell venni a 2011-es különadó alapjának meghatározásakor, de a 2010-re eső rész (különadó alap) után a különadót nem kell megfizetni”.

Ez a javasolt törvénymódosítás megfelelne az Alkotmánybíróság döntésének, mert figyelembe venné a 2010-es jövedelmeket is, de visszamenőlegesen nem adóztatna.

Angyal József okleveles adószakértő